

Årsrapport 2024

Regionstyrelsen

Revisionskontoret

Årsrapporten är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen 2024. Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Innehållsförteckning

Revisionskontorets årsrapport	3
Revisionskriterier	4
Bedömningsskala	5
Sammanfattning	6
INTERN KONTROLL.....	6
VERKSAMHET.....	6
EKONOMI.....	7
RÄKENSKAPER.....	7
Nämndens ansvarsområden.....	8
Granskning av nämndens interna kontroll	9
Granskning av nämndens verksamhet.....	13
Granskning av nämndens ekonomi	18
Granskning av räkenskaper	22

Revisionskontorets årsrapport

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. I 12 kap 1 § kommunallagen (2017:725) anges att revisorernas uppgift är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I Revisionskontorets årsrapport sammanfattar yrkesrevisorn det gångna årets granskning av respektive nämnd. Syftet med rapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin lagstadgade prövning. Följande granskningsinsatser ligger till grund för upprättad årsrapport

- löpande genomgång av nämndens beslut och beslutsunderlag
- dialog med Region Skånes revisorer, nämndens presidium och berörd förvaltning,
- fördjupade granskningar och förstudier som genomförts under året
- analys och bedömning av granskningsresultat i förhållande till revisionskriterier

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter. Alla publikationer finns på Region Skånes revisorers hemsida <https://www.skane.se/politik-och-demokrati/revision/>.

Granskningen har utförts av Jonna Toresten, yrkesrevisor. Yrkesrevisorn har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen. George Smidlund, revisionsdirektör och certifierad kommunal revisor, har kvalitetssäkrat rapporten.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar av granskningsresultatet. Revisionskriterier utgörs exempelvis av lagstiftning samt mål och andra beslut av fullmäktige. Nedan anges aktuella revisionskriterier per granskningsområde som tillämpas i denna rapport.

Intern kontroll:

- 6 kap. 6 § Kommunallag (2017:725)
- Reglemente för god hushållning och intern kontroll (till och med 2024-12-03 då regionfullmäktige beslutade att avskryva reglementet)
- Anvisningar för systematisk intern kontroll i Region Skåne, RS 2024-02-08

Verksamhet och ekonomi:

- 6 kap. Kommunallag (2017:725)
- Regionfullmäktiges mål, uppdrag och regionbidrag (Verksamhetsplan och budget 2024)
- Regionfullmäktiges uppföljning- och rapporteringsanvisningar (Verksamhetsplan och budget 2024, bilaga 6)
- Nämndens verksamhetsplan och internbudget 2024

Räkenskaper:

- Kommunallag (2017:725) och Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (tillräcklig, ändamålsenlig och tillfredställande) är hämtade från kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till. Identifierade avvikelser anges i rapporten som *förbättringsområden* (att åtgärda). Vid väsentliga avvikelser kan revisorerna besluta om att skicka årsrapporten till nämnden för svar om hur åtgärder ska vidtas.

Tillräcklig intern kontroll
Ändamålsenlig verksamhet
Tillfredsställande ekonomi } Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Ingen/mindre avvikelser

Inte helt tillräcklig intern kontroll
Inte helt ändamålsenlig verksamhet
Inte helt tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte helt uppfyllda. Avvikelser förekommer

Inte tillräcklig intern kontroll
Inte ändamålsenlig verksamhet
Inte tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte uppfyllda. Väsentliga avvikelser

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller ej rättvisande.

Sammanfattning

INTERN KONTROLL

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsens interna kontroll som *inte helt tillräcklig*.

Genomförda fördjupade granskningar avseende direktupphandlingar, det förebyggande arbetet mot välfärdsbrottslighet, kris- och katastrofberedskap inom kollektivtrafiken samt informations- och IT-säkerhet inom nämnden för operativ regiongemensam verksamhet har påvisat att regionstyrelsens interna kontroll över dessa områden innehar brister, vilket gör att det sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

I början av 2024 beslutade regionstyrelsen om nya *anvisningar för intern kontroll 2024–2026*. Vidare har den övergripande granskningen av regionstyrelsens arbete med risk- och riskhanteringsplan påvisat en systematik som lever upp till Region Skånes anvisningar för arbetet med intern kontroll.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar – rapporter 6, 7, 13, och 14 2024.

VERKSAMHET

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsen ha bedrivit verksamheten på ett *inte helt ändamålsenligt* sätt.

Fördjupade granskningar avseende Framtidens Hälsosystem har påvisat behov av förbättringar, däribland avseende styrning och genomförande. I samtliga delgranskningar konstateras att den politiska styrningen av insatsområdet inom ramen för Framtidens hälsosystem vara otydlig med behov av att klargöra vilket politiskt organ som har det huvudsakliga ansvaret för arbetet framåt, såväl som mandat för övriga styrelser och nämnder. Mot bakgrund av de fördjupade granskningar som genomförts 2024 bedöms regionstyrelsen enbart delvis ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Den övergripande granskningen av regionstyrelsens uppföljning har visat att uppföljning av verksamheten har bedrivits i enlighet med styrande dokument såsom regionfullmäktiges verksamhetsplan och budget för 2024. Det kan också konstateras att regionstyrelsen har, vid befarade avvikelser, vidtagit åtgärder.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar nr. 1, 10, 11, 12

EKONOMI

Sammanfattningsvis bedöms regionstyrelsen ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt *inte helt* tillfredsställande sätt.

Det har framgått av Region Skånes bokslutsrapport samt Region Skånes årsredovisning att Region Skånes gemensamma resultat uppgår till -4456 miljoner kronor. Regionfullmäktiges mål om en *långsiktigt stark ekonomi* är således inte uppfyllt. Regionstyrelsen har vidtagit åtgärder men dessa åtgärder har inte varit tillräckliga för att nå en ekonomi i balans i hela Region Skåne.

I Region Skånes bokslutsrapport för 2024 framgår det att regionstyrelsens egna verksamheter når ett positivt ekonomiskt resultat på 109,9 miljoner kronor. Regionstyrelsen har under året följt upp det ekonomiska resultatet, både för styrelsens egen förvaltning och vad gäller övriga nämnders och styrelser ekonomi.

RÄKENSKAPER

Sammanfattningsvis bedöms räkenskaperna i allt väsentlig som rättvisande.

Nämndens ansvarsområden

Nämnden ansvarar för följande områden(urval):

- Regionstyrelsen (styrelsen) ska leda och samordna regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i regionens bolag och stiftelser.
- Styrelsen ska leda regionens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med framtagning av styrdokument för regionen. Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa de fastställda målen och åiterrapportera till fullmäktige. Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd.
- Styrelsen har tillsammans med övriga nämnder/styrelser ett ansvar för att regionen uppfyller kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att styrelsen har ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål.
- Styrelsen är enda anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Skåne, vilket innebär att styrelsen har ett övergripande arbetsgivare- och arbetsmiljöansvar.

Granskning av nämndens interna kontroll

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *intern kontroll*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Regionstyrelsen har beslutat om en riskanalys- och riskhanteringsplan vid sammanträdet den 23:e maj 2024.
Riskanalys och riskhanteringsplan innehåller: -Beskrivning av risker utifrån nämndens uppdrag -Bedömning av riskvärden -Beskrivningar och motiveringar till riskernas hanteringsmetod/-er -Beslut om uppföljning av riskerna	Uppfyllt	Riskanalys- och riskhanteringsplanen är upprättad i enlighet med anvisningar för intern kontroll. Planen innehåller både risker som ska bevakas, risker som ska granskas samt risker som föranleder åtgärd i enlighet med gällande anvisningar. Riskområdet <i>Upphandling och inköp</i> kommer följas upp två gånger under året.
Genomfört uppföljning -Resultat genomförd hantering -Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov -Motivering till slutligt riskvärde -Slutligt riskvärde	Uppfyllt	Vid sammanträdet i september 2024 följdes riskområdet <i>Upphandling och inköp</i> upp i enlighet med beslutad plan. Årlig uppföljning behandlades och beslutades av styrelsen vid sammanträdet i december 2024.
Genomfört av riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Årlig uppföljning av riskanalys- och riskhanteringsplan behandlades på regionstyrelsens sammanträde i december 2024. Uppföljningen visar på att riskhanteringen i huvudsak skett enligt plan och att flera risker har ett sänkt riskvärde. Samtidigt har flera risker ett konstant riskvärde som kommer kräva vidare hantering under 2025.
Vidtagna åtgärder för att stärka den interna kontrollen	Uppfyllt	Vid sammanträdet i februari 2024 beslutar regionstyrelsen om nya <i>anvisningar för intern kontroll 2024–2026</i> . Anvisningarna går från ett ettårigt perspektiv till ett flerårigt med syftet att möjliggöra både långsiktig och kortsiktig riskhantering samt öka flexibiliteten för när arbetet med intern kontroll kan genomföras.

Nämndens interna kontroll har granskats fördjupat inom fyra områden 2024. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

<p>Region Skånes arbete mot välfärdsbrottslighet – granskning nr.14 2024</p>	<p>Inte helt tillräcklig</p>	<p>Den samlade bedömningen är att Region Skåne inte helt säkerställt en ändamålsenlig styrning och tillräcklig intern kontroll avseende arbetet mot välfärdsbrottslighet.</p> <p>Granskningen har visat att det i Region Skåne finns till viss del övergripande styrande riktlinjer relaterat till oegentligheter/välfärdsbrottslighet. Granskningen har vidare visat att kännedomen om de regionövergripande riktlinjerna är god men att de inte upplevs vara tillräckliga av intervjuade. I vissa förvaltningar förekommer interna riktlinjer och rutiner som vidare förtydligar hur respektive förvaltning ska arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet/oegentligheter, dock har det framkommit i intervjuer att även de interna riktlinjerna inte alltid täcker in alla delar av hur medarbetare bör hantera uppkomna misstankar om välfärdsbrottslighet/oegentligheter. Granskningen har även visat att det genomförs flertalet kontrollaktiviteter inom majoriteten av förvaltningarna men att dessa inte genomförs i tillräcklig utsträckning då resurserna för detta uppges saknas.</p> <p>Vidare har granskningen visat att risken för välfärdsbrottslighet/oegentligheter eller närliggande risker ingår i samtliga granskade nämnders riskanalys- och riskhanteringsplaner för 2024–2026. Dock är det en förvaltning i granskningen där risken inte har beaktats och således inte är omfattad av en risk i nämndens riskanalys- och riskhanteringsplan, vilket är en brist. Granskade nämnder får uppföljning avseende arbetet mot välfärdsbrottslighet och oegentligheter delvis genom det årliga arbetet med intern kontroll och delvis genom information till nämnderna, genom bland annat anmälan av delegationsbeslut och informationsärenden.</p> <p>Fyra rekommendationer riktas till regionstyrelsen i granskningsrapporten.</p>
<p>Granskning av direktupphandlingar – granskning nr. 13 2024</p>	<p>Inte helt tillräcklig</p>	<p>Sammanfattande bedömning är att det föreligger brister i regionstyrelsens hantering och processer avseende granskade direktupphandlingar. Särskilt kan nämnas att det finns brister i dokumentation av upphandlingar. Regionstyrelsen lever därför inte upp till de krav som ställs av aktuell lagstiftning, Konkurrensverkets krav samt Region Skånes interna regelverk.</p> <p>Granskningen har även visat att flera av Region Skånes nämnder och styrelser inte fullt ut lever upp till det regelverk som gäller för direktupphandlingar. Den vanligaste bristen för de inköp som granskats är avsaknad av dokumentation och delegerat beslutsfattande. Flera av nämnderna och styrelserna bedriver en aktiv kontroll och uppföljning av direktupphandlingar inom ramen för intern kontroll men det förekommer för enstaka nämnder en avsaknad av detta. Det har vidare framkommit att kunskapen bland medarbetare avseende direktupphandlingar</p>

		<p>och gällande regelverk fortsatt är mycket varierande inom Region Skånes förvaltningar. För Region Skåne som upphandlingsmyndighet innebär detta risker för att inköp sker av varor och tjänster på ett inte korrekt sätt. Konsekvenserna av detta är att Region Skåne exponeras för risker för upphandlingsskadeavgifter eller skadestånd.</p> <p>Bedömningen vad gäller samordning av Region Skånes inköp är att regionstyrelsen bedriver ett aktivt arbete för en ökad regeltrohet och bättre samordning. Införandet av den centrala stödfunktionen för direktupphandlingar är ett tydligt initiativ som syftar mot en bättre samordning och översikt av direktupphandlingsarbetet i Region Skånes organisation. Samtidigt bedömer vi att det finns brister och att regionstyrelsen inte fullt ut har säkerställt en fungerande samordning och uppföljning av Region Skånes inköp. Mot bakgrund av den bristande kontroll av inköp som sker i flertalet nämnder och styrelser bedömer vi vidare att regionstyrelsen har brustit i sin uppsiktsplikt.</p> <p>Åtta rekommendationer lämnades till regionstyrelsen i granskningsrapporten.</p>
<p>Granskning av informations- och IT-säkerhet inom nämnden för operativ regiongemensam verksamhet - granskning nr. 6 2024</p>	<p>Inte helt tillräcklig</p>	<p>Granskningen är primärt avgränsad till nämnden för operativ regiongemensam verksamhet (NORV) och regionstyrelsen inkluderas utifrån det övergripande ansvaret för informationssäkerhet.</p> <p>I granskningen framgår bedömningen att det inte finns en ändamålsenlig organisation med roller och ansvar för informationssäkerheten tydliggjord och uppfattad av Region Skånes verksamheter. Det bedöms även saknas en tydlig reglering i reglementen avseende ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och NORV.</p> <p>Sex rekommendationer lämnades till regionstyrelsen i granskningsrapporten.</p>
<p>Kris- och katastrofberedskap inom kollektivtrafiken – granskning nr. 7 2024</p>	<p>Inte helt tillräcklig</p>	<p>Avseende regionstyrelsen, som berörs av revisionsfråga 1, är bedömningen att regionstyrelsen samt förvaltningen <i>delvis</i> har tydliga och ändamålsenliga roller för att upprätthålla en god beredskap inom området och tillika för att hantera eventuella krissituationer.</p> <p>Två rekommendationer lämnades till regionstyrelsen i granskningsrapporten.</p>

Bedömning

Regionstyrelsens interna kontroll bedöms sammanfattningsvis som *inte helt tillräcklig*. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Genomförda fördjupade granskningar avseende direktupphandlingar, det förebyggande arbetet mot välfärdsbrottslighet, kris- och katastrofberedskap inom kollektivtrafiken samt informations- och IT-säkerhet inom nämnden för operativ regiongemensam verksamhet har

påvisat att regionstyrelsens interna kontroll över dessa områden innehar förbättringsområden, vilket gör att det sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig.

I början av 2024 beslutade regionstyrelsen om nya *anvisningar för intern kontroll 2024–2026*. Vidare har den övergripande granskningen av regionstyrelsens arbete med risk- och riskhanteringsplan påvisat en systematik som lever upp till Region Skånes anvisningar för arbetet med intern kontroll.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar – rapporter 6, 7, 13, och 14 2024.

Granskning av nämndens verksamhet

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *verksamhet*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat verksamhetsplan	<p>Uppfyllt Regionstyrelsen har beslutat om en verksamhetsplan för 2024 vid sammanträdet den 12 december 2023.</p>
<p>Genomfört uppföljning</p> <p><i>Nämnden har följt upp verksamheten genom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupad månadsuppföljning per mars, maj och oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	<p>Uppfyllt Regionstyrelsen har följt upp verksamheten löpande genom månadsrapporteringar, delårsrapportering och årsrapportering.</p>
Har vidtagit åtgärder	<p>Uppfyllt Vid genomgång av regionstyrelsens protokoll under 2024 framkommer bland annat att styrelsen beslutat om att fastställa <i>Handlingskraft Region Skåne 2024–2026: Övergripande inriktning och mål för regional sammanhängande planering av civilt försvar</i>.</p> <p>Regionstyrelsen har även vid upprepade tillfällen under 2024 anmodat samtliga nämnder och styrelser med underskott att skyndsamt besluta om handlingsplaner för att åstadkomma ett resultat i balans.</p> <p>Vid sammanträdet i november föreslog regionstyrelsen till regionfullmäktige en revidering av reglemente för regionstyrelse och nämnder i Region Skåne i syfte att tydliggöra ansvar för och ansvarsfördelning mellan de olika politiska organen i Region Skånes politiska organisation. Revidering av reglementet beslutades sedan av regionfullmäktige i december 2024.</p> <p>Vid sammanträdet i december 2024 uppdrog regionstyrelsen, mot bakgrund av bland annat det inte lyckade införandet av Millennium i Region Västra Götaland, att uppdra åt regiondirektören att vidta erforderliga åtgärder i syfte att säkerställa patientsäker och användarfunktionell driftstart av Skånes digitala vårdssystem (SDV) samt inom ramen för uppdraget även överväga reviderad implementeringsplan.</p> <p>I samband med revisionsmöten under 2024 har pågående och planerade åtgärder kopplat till hanteringen av E-tjänstekort presenterats.</p>

Uppfyllt uppdrag i verksamhetsplan och budget	<p>Uppfyllt</p> <p>I Region Skånes verksamhetsplan och budget för 2024 har regionstyrelsen inte fått ett nytt uppdrag där regionstyrelsen har huvudansvar. Däremot är regionstyrelsens berörd avseende uppdraget: ”Införa en digital plattform där personer som fått remiss till psykoterapi kan se utbudet och tillgängliga vårdgivare” samt uppdraget ” Region Skåne ska vara ledande i nationell högspecialiserad vård”.</p> <p>Av verksamhetsberättelse per helår framgår det att Region Skåne vid 2024 års utgång har tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom 36 av 61 beslutade områden. Det framgår vidare av verksamhetsberättelsen att Region Skåne hävdar sig väl i jämförelse med övriga regioner med nationell högspecialiserad vård tillstånd.</p> <p>Av verksamhetsberättelse per delår och helår framgår inte någon uppföljning eller status avseende uppdraget kopplat till digital plattform för remisser till psykoterapi. I dialog med verksamhetsrepresentant meddelades att det uppdraget enbart följs upp i nämnden för operativ regiongemensam verksamhets verksamhetsberättelse.</p>
Bedrivit verksamhet i enlighet med reglemente	<p>Uppfyllt</p> <p>Granskning av nämndens handlingar har visat att verksamheten har bedrivits i enlighet med ansvar och uppdrag som nämnden tilldelats från regionfullmäktige i reglementet.</p>
Måluppfyllelse i enlighet med regionfullmäktiges mål:	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>Regionstyrelsen har ett ansvar för att regionen uppfyller kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att regionstyrelsen har ett planerings- och uppföljningsansvar för Region Skånes totala resursutnyttjande samt att Region Skånes olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål.</p> <p>Regionfullmäktige har i verksamhetsplan och budget för 2024 med plan för 2025–2026 beslutat om fem övergripande mål som ska leda till god ekonomisk hushållning. Regionstyrelsen har i upprättad årsredovisning för Region Skåne bedömt den samlade måluppfyllelsen. De samlade bedömningarna för måluppfyllelsen beskrivs nedan:</p> <p><i>Bättre liv och hälsa för fler – Inte helt uppfyllt</i> <i>Tillgänglighet och kvalitet – Inte helt uppfyllt</i> <i>Hållbar utveckling i hela Skåne – Inte helt uppfyllt</i> <i>Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet – Inte helt uppfyllt</i> <i>Långsiktigt stark ekonomi – Inte uppfyllt</i></p>
Nämndens mål	<p>Uppfyllt</p> <p>Tillgängligt underlag i regionstyrelsens verksamhetsberättelse tyder på att koncernkontorets verksamheter bedrivits i enlighet med inriktningen i Region Skånes verksamhetsplan och budget.</p> <p>Det framgår bland annat av verksamhetsberättelsen att det under 2024 gjorts flera insatser kopplat till digitalisering där en av de större förändringarna är förflyttningen till ett nytt ekonomi-</p>

	och inköpssystem i Region Skåne, Raindance 2.0. Det framgår även att arbetet med omställningsarbetet fortsatt pågår med bland annat insatser som hyrstoppen.
--	--

Nämndens verksamhet har granskats fördjupat inom tre områden 2024 och belysts inom en förstudie samt en kartläggning. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

Framtidens Hälsosystem – Omställning till produktions- och strukturfrågor (Del 1) – rapport nr. 10	Inte helt ändamålsenligt	Revisorerna har genomfört en granskning av Framtidens hälsosystem, i tre separata men sammanhållna delgranskningar. Denna första delgranskning berör Omställning av produktions- och strukturfrågor.
		Den samlade bedömningen är att Region Skånes styrning och arbete vad avser produktions- och strukturfrågor inte genomförs på ett helt ändamålsenligt sätt inom ramen för omställningsarbetet eller relaterat till omställningen till Framtidens hälsosystem. Insatserna har hittills gett begränsade effekter för att inom rimlig tid bidra till väsentliga förbättringar vad gäller ekonomi och verksamhet, tillgänglighet, kompetensförsörjning/bemanning och produktivitet. Den ekonomiska obalansen är fortsatt mycket stor och bekymmersam. Det pågår kostnadsreducerande initiativ inom samtliga verksamheter men vi bedömer att konkretiseringen av åtgärder och handlingsplaner inte har genomförts i tillräcklig utsträckning hittills.
		Vidare visar granskningen att dagens politiska styrning är otydlig inom ramen för omställningen till Framtidens hälsosystem och arbetet med produktions- och strukturfrågor, där främst roller för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och sjukhusstyrelser behöver preciseras för att säkra en ändamålsenlig styrning och ledning mot de uppsatta målen.
		Fem rekommendationer riktas till regionstyrelsen, rekommendationerna framgår av granskningsrapporten.
Framtidens Hälsosystem – Nära vård som insatsområde inom Framtidens Hälsosystem (Del 2) – rapport nr. 11	Inte helt ändamålsenligt	Denna andra delgranskning berör Nära vård som insatsområde inom Framtidens hälsosystem.
		Den samlade bedömningen är att Region Skånes insatser inom området Nära vård inte är ändamålsenliga för att uppnå de målsättningar som fastställts.
		Utvecklingen av Region Skånes olika utbud inom vård i hemmet och mobila insatser bedöms inte styras och följas på ett ändamålsenligt sätt. Vidare bedöms fastställda målsättningar för nära vård inom ramen för Framtidens hälsosystem vara otydliga och svåra att kvantifiera, vilket försvårar styrningen.

	<p>Sammantaget konstateras att utvecklingen i riktning mot en nära vård saknar ett samlat strategiskt grepp som innefattar hela hälso- och sjukvårdssystemet. Vällovliga projekt och verksamheter som införs inom ramen för nära vård riskerar att bli isolerade företeelser som har liten påverkan på hälso- och sjukvårdssystemet som helhet. De kan till och med riskera att öka kostnaderna för den samlade hälso- och sjukvården om motsvarande förändringar (kostnadsminskningar) inte görs i andra delar av hälso- och sjukvårdssystemet.</p> <p>Tre rekommendationer riktas till regionstyrelsen, samtliga rekommendationer framgår av granskningsrapporten.</p>
<p>Framtidens Hälsosystem – Omställning till Framtidens hälsosystem (Del 3) – rapport nr. 12</p>	<p>Inte helt ändamålsenligt</p> <p>Denna tredje delgranskning berör Omställningen till Framtidens hälsosystem.</p> <p>Den samlade bedömningen är att Region Skånes styrning och genomförande vad avser insatsområdena personcentrerat arbetssätt och hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Framtidens hälsosystem inte sker på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till de mål som har formulerats.</p> <p>Utmaningen i sammanhanget bedöms vara att det inte finns en tillräckligt konkretiserad målbild eller för-ankring av omställningen till Framtidens hälsosystem. Förankringen av omställningen bedöms hittills inte ha skett på ett helt ändamålsenligt sätt inom organisationen eller hos samverkansparter. Särskilt saknas förankring av fastställda aktiviteter, målbild och ansvarsfördelning. Förankringen bedöms vara tillräcklig på ledningsnivå men otillräcklig längre ut i organisationen.</p> <p>Fyra rekommendationer riktas till regionstyrelsen, samtliga rekommendationer framgår av granskningsrapporten.</p>
<p>Efterföljsamhet till nationella kunskapsstöd inom hälso- och sjukvården – rapport nr. 1</p>	<p>Inte helt ändamålsenligt</p> <p>Den sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt sjukhusstyrelserna inte helt säkerställt en efterföljsamhet till nationella kunskapsstöd inom hälso- och sjukvården.</p> <p>Bedömningen grundar sig i att det saknas en tydlig styrning och uppföljning från nämndernas sida avseende följsamheten till de nationella kunskapsstöden. Det saknas en strukturerad uppföljning och analys av såväl implementering som efterlevnad av kunskapsstöden i verksamheterna. Det är i vår bedömning viktigt att uppföljning görs för att kunna verka för en jämlik vård då det saknas en samlad uppföljning av hur implementeringen av vårdförlopp fortskrider och huruvida vård ges i enlighet med vårdförloppen. En sådan uppföljning sker varken på politisk eller tjänstemannanivå i dagsläget.</p> <p>Vidare bedömer vi att ingen av de granskade nämnderna har tydliga förutsättningar att styra genomförandet av kunskapsstöd. Kunskapsstyrningsrådet, som fattar de</p>

	<p>formella besluten om att anta och implementera kunskapsstöd, förfogar inte över de verksamhetsbudgetar och uppdrag som aktualiseras av nya eller ändrade kunskapsstöd. Vår bedömning är också att den prioritering som sker avseende nya eller ändrade kunskapsstöd främst sker inom kunskapsstyrningsrådet och inom respektive verksamhetsområden inom sjukhusen. På politisk nivå har det under granskningsperioden inte skett några beslut om prioritering mellan eller inom de fält som omfattas av kunskapsstöd.</p> <p>Två rekommendationer riktas till regionstyrelsen, rekommendationerna framgår av granskningsrapporten.</p>
Förstudie – Nya ersättningssystem	<p>Ingen fördjupad granskning motiverad</p> <p>Den samlade bedömningen är att de nya ersättningssystemen, som de fungerar idag, inte på ett helt ändamålsenligt sätt reflekterar sjukhusen faktiska kostnadsbild. Vidare är bedömningen att det idag finns förbättringspotential i ersättningssystemens förmåga att förbättra patientflöden mellan den somatiska sjukhusvården och övriga vårdformer, liksom att öka verksamheternas produktivitet och effektivitet. Därutöver är bedömningen att ersättningssystemen inte är ändamålsenliga för att uppnå en ekonomi i balans och för hälso- och sjukvårdens framtida utveckling.</p> <p>Bedömningen är dock att det inte finns ett behov av en fördjupad granskning då det kommer att vara svårt att påvisa effekter av det nya ersättningssystemet innan den modellen har stabiliserats. Däremot är bedömningen att det är en fördel om Region Skånes sjukhusstyrelser och nämnder följer upp innebörden av de nya ersättningssystemen samt kartlägger hur de reflekterar sjukhusen faktiska kostnadsbild.</p>
Det politiska ansvaret för hälso- och sjukvården i Region Skåne – kartläggning	<p>Ingen bedömning</p> <p>Sammanfattningsvis har kartläggningen visat att nuvarande styrning inte är tydlig vad gäller ansvarsfördelning och riskerar att inte vara ändamålsenlig i alla delar. Det existerar även en risk att en ändamålsenlig ansvarsprövning från regionfullmäktiges sida inte kan säkerställas. Det behövs enligt vår bedömning ett förtydligande av samtliga berörda nämnders och styrelser roll och ansvar och ett förändringsarbete som tar sin utgångspunkt att åstadkomma en effektiv politisk styrning av hälso- och sjukvården.</p> <p>De områden som kan behöva beaktas vid ett sådant förtydligande är:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ansvarsfördelningen mellan regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) behöver förtydligas, så att HSN erhåller ett tydligare mandat vad gäller styrningen även av den hälso- och sjukvård som bedrivs i Region Skånes egen regi. 2. Vid ett förstärkt mandat/ansvar för HSN behöver relationen mellan regionstyrelse, HSN och driftledningsnämnderna ses över så att regiongemensam problematik kan hanteras på ett strategiskt plan i regionen.

	<p>3. Driftledningsnämndernas ansvar och befogenheter behöver balanseras.</p> <p>4. Tjänstepersonsorganisationen och dess samspel med den politiska organisationen kan behöva anpassas.</p>
--	---

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett *inte helt* ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Fördjupade granskningar avseende Framtidens Hälsosystem har påvisat behov av förbättringar, däribland avseende styrning och genomförande. I samtliga delgranskningar konstateras att den politiska styrningen av insatsområdet inom ramen för Framtidens hälsosystem vara otydlig med behov av att klargöra vilket politiskt organ som har det huvudsakliga ansvaret för arbetet framåt, såväl som mandat för övriga styrelser och nämnder. Mot bakgrund av de fördjupade granskningar som genomförts 2024 bedöms regionstyrelsen enbart delvis ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Den övergripande granskningen av regionstyrelsens uppföljning har visat att uppföljning av verksamheten har bedrivits i enlighet med styrande dokument såsom regionfullmäktiges verksamhetsplan och budget för 2024. Det kan också konstateras att regionstyrelsen har, vid befarade avvikelser, vidtagit åtgärder.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med de rekommendationer som framgår av fördjupade granskningar nr. 1, 10, 11, 12.

Granskning av nämndens ekonomi

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *ekonomi*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelse), inte helt uppfyllt (avvikelse förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat internbudget	<p>Uppfyllt</p> <p>Regionstyrelsen har lett arbetsprocessen för Region Skånes budget 2024. Regionstyrelsen har vid sammanträdet den 13 november 2023 beslutat att föreslå verksamhetsplan och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 för Region Skåne.</p> <p>Regionstyrelsen har vid sammanträdet den 12 december 2023 beslutat om verksamhetsplan och internbudget för de egna verksamheterna avseende 2024.</p>
------------------------	---

<p>Genomfört uppföljning</p> <p><i>Nämnden har följt upp ekonomin i samband med:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupad månadsuppföljning per mars, maj och oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	<p>Uppfyllt</p> <p>Regionstyrelsen har följt upp ekonomin genom månadsuppföljningar, delårsrapportering samt årsrapportering.</p>
<p>Vidtagit åtgärder</p>	<p>Uppfyllt</p> <p>Sammanträde 25 april 2024 Vid sammanträdet uppdrar regionstyrelsen till nämnder, med en negativ prognos för helåret 2024, att fortsätta arbetet med handlingsplaner för att uppnå ett resultat i balans mot budget.</p> <p>Sammanträde 20 juni 2024 Vid sammanträdet fattar regionstyrelsen beslut om att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anmoda samtliga nämnder, mot bakgrund av den kraftiga kostnadsutvecklingen, att skyndsamt besluta om konkreta åtgärder i syfte att åstadkomma ett resultat i balans med fastställd budget. - Erinrar samtliga nämnder och styrelser om att av regionfullmäktige fastställt reglemente, innebärande att nämnd ”inte har rätt att fatta beslut som överstiger de budgetramar som angivits för planperioden”. - Uppdrar åt samtliga nämnder och styrelser att till regionstyrelsens sammanträde 2024-09-05 inkomma med skriftlig redogörelse av aktuell status och hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete. I händelse av att vidtagna åtgärder ej bedöms ha tillräcklig effekt avser regionstyrelsen återkomma med beslut om ytterligare åtgärder i syfte att reducera kostnadsutvecklingen. - Uppdrar åt regiondirektören att initiera ett arbete som på totalen reducerar anställningsvolymen i Region Skåne. - Uppdrar åt regiondirektören att omgående vidta erforderliga åtgärder i syfte att reducera kostnadsutvecklingen och åstadkomma resultat i balans. - Uppdrar åt regiondirektören att återkomma med plan i syfte att säkerställa att behovet av långsiktiga investeringar ryms inom ramen för av regionfullmäktige fastställd skuldsättningsgrad. <p>Sammanträde 5 september 2024 Vid sammanträdet behandlar regionstyrelsen nämnderna och styrelsernas återrapporteringar avseende status på ekonomin, effekter av handlingsplaner och pågående omställningsarbete. Inkomna redogörelser visar att de ekonomiska utmaningarna och största behoven av åtgärder i huvudsak återfinns inom sjukhusstyrelserna. Regionstyrelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anmodar mot bakgrund av återrapporteringen samtliga nämnder med underskott att vidta konkreta åtgärder för att uppnå ett resultat i balans med fastställd budget.

	<ul style="list-style-type: none"> - Erinrar samtliga nämnder och styrelser på nytt om av regionfullmäktige fastställt reglemente, innebärande att nämnd ”inte har rätt att fatta beslut som överstiger de budgetramar som angivits för planperioden”. <p>Sammanträde 5 december 2024 Vid sammanträdet behandlar regionstyrelsen fördjupad månadsuppföljning januari-oktober för Region Skåne. Regionstyrelsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anmodar mot bakgrund av den negativa budgetavvikelsen inom hälso- och sjukvårdssektorn, samtliga dess nämnder med prognos som avviker negativt mot budget att skyndsamt genomföra konkreta åtgärder i syfte att omgående uppnå resultatförbättringar och därmed säkerställa att ett resultat i balans med fastställd budget för 2025 uppnås. - Erinrar åter igen samtliga nämnder och styrelser inför verksamhetsåret 2025 om av regionfullmäktige fastställt reglemente, innebärande att nämnd ”inte har rätt att fatta beslut som överstiger de budgetramar som angivits för planperioden”. - Uppdrar åt samtliga nämnder och styrelser att till regionstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2024-03-18 inkomma med skriftlig redogörelse över beslutade handlingsplaner för att nå ekonomisk balans 2025. I händelse av att vidtagna åtgärder ej bedöms ha tillräcklig effekt avser regionstyrelsen återkomma med beslut om ytterligare åtgärder i syfte att uppnå ekonomisk balans. - Uppdrar åt regiondirektören att genomföra en översyn av regionens samtliga bolagsengagemang och återkomma med förslag på konsolidering och renodling av Region Skånes åtagande.
<p>Måluppfyllelse RF mål - en långsiktigt stark ekonomi</p>	<p>Inte uppfyllt</p> <p>Region Skånes bokslutsrapport för 2024 visar ett positivt resultat med +109,9 miljoner kronor för regionstyrelsens egna verksamheter. Däremot uppgår Region Skånes gemensamma resultat till – 4 456 miljoner kronor. Underskottet är en negativ avvikelse med 40 miljoner kronor från det budgeterade resultatet på -4 417 miljoner kronor och årets resultat är en försämring med 421 miljoner kronor jämfört med 2023. Målet <i>en långsiktigt stark ekonomi</i> uppnås således inte.</p> <p>De största budgetavvikelserna finns att se inom området hälso- och sjukvård, - 1175,8 miljoner kronor.</p>

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt *inte helt* tillfredställande sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Det har framgått av Region Skånes bokslutsrapport samt Region Skånes årsredovisning att Region Skånes gemensamma resultat uppgår till -4456 miljoner kronor. Regionfullmäktiges mål om en *långsiktigt stark ekonomi* är således inte uppfyllt. Regionstyrelsen har vidtagit

åtgärder men dessa åtgärder har inte varit tillräckliga för att nå en ekonomi i balans i hela Region Skåne.

I Region Skånes bokslutsrapport för 2024 framgår det att regionstyrelsens egna verksamheter når ett positivt ekonomiskt resultat på 109,9 miljoner kronor. Regionstyrelsen har under året följt upp det ekonomiska resultatet, både för styrelsens egen förvaltning och vad gäller övriga nämnders och styrelser ekonomi.

Granskning av räkenskaper

Redovisningsrevisionen har utförts av KPMG AB på uppdrag av revisorerna.

Årsbokslut

Baserat på den utförda granskningen gör KPMG bedömningen nedanstående bedömning:

- Enligt vår bedömning fungerar bokslutsprocessen tillfredsställande
- Anvisningar har följts
- Dokumentation är god
- Avstämningar är gjorda
- Tidplaner har efterlevts

I granskningen har det inte noterats några avvikelser som vi bedömt är av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till vår granskningsrapport för Region Skåne som en helhet.

Periodens resultatutfall är 110 miljoner kronor högre än budget.

Grundat på vår granskning har vi inte noterat några avvikelser som vi bedömt är av sådan väsentlighet att de behövs föras vidare till vår granskningsrapport för Region Skåne som en helhet.